

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at anmode den danske regering om at iværksætte en udredning af de danske sundhedsmyndigheders svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland i årene omkring midten af 1960'erne til midten af 1970'erne.

Medlemmer af Inatsisartut, Naleraq

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut
Medlem af Inatsisartut Aslak Wilhelm Jensen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Emanuel Nûko, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 24. maj under FM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Formålet med nærværende forslag er at Naalakkersuisut pålægges at anmode den danske regering om at iværksætte en udredning af de danske sundhedsmyndigheders svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland i årene omkring midten af 1960'erne til midten af 1970'erne.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget fik opbakning af samtlige partier og Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at anmode den danske regering om at iværksætte en uvildig udredning af de danske sundhedsmyndigheders svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland i årene omkring midten af 1960’erne til udgangen af 1991”.

3. Inddragelse af andre Inatsisartutudvalg

Udvalget har i forbindelse med sin behandling af forslaget sendt betænkningssudkastet i høring i Lovudvalget og anmodet om udvalgets bemærkninger til udkastet. Lovudvalget havde ingen bemærkninger.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget vil indledningsvist bemærke, at der var en meget livlig debat om forslaget under førstebehandlingen og vil i den forbindelse understrege at de bemærkninger og historier som kom frem under førstebehandlingen gjorde et stort indtryk, og gav anledning til mange refleksioner. Det glæder derfor udvalget, at det kom frem at Naalakkersuisut allerede har igangsat en dialog med de danske sundhedsmyndigheder om sagen.

4.1 Ændringsforslaget fremsat af Naalakkersuisut

Udvalget hæfter sig ved, at ændringsforslaget adskiller sig fra det oprindelige forslag ved at stille et krav om, at det skal være en *uvildig udredning* af de danske sundhedsmyndigheders svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland. Derudover er tidsrammen for udredningen udvidet til at omfatte *perioden op til udgangen af 1991*. I den forbindelse vil udvalget bemærke, at der kan være fordele ved at udvide tidsrammen, idet man kan få supplerende viden og indsigt om svangerskabsforebyggelsespraksis frem til perioden hvor Grønland hjemtog sundhedsområdet. Udvalget vil dertil bemærke at den daværende organisering af sundhedsvæsenet var markant anderledes end den nuværende opdeling i 5 regioner.

4.2 Indholdet i udredningen

Det er udvalgets forventning, at udredningen har fokus på de juridiske og lovgivningsmæssige rammer Grønland var underlagt dengang, men udredningen kommer uundgåeligt til at også have et historisk perspektiv, både for de berørte kvinder og deres familier. Udvalget lægger også vægt på, at udredningen omfatter en gennemgang af relevant dokumentation i sundhedsvæsenet og afsøgning af al relevant dokumentation i diverse arkiver.

I den forbindelse vil udvalget henvise til en artikel i Sermitsiaq fra 12.maj¹, hvori Grønlands Råd for Menneskerettigheder og Institut for Menneskerettigheder fremkommer med en fælles appel og kalder de daværende handlinger for nedværdigende og umenneskelig behandling. Dertil vil udvalget bemærke, at man ikke kan komme udenom en vurdering af om der er sket brud på menneskerettighederne under det kommende udredningsarbejde.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således at en henvendelse til den danske regering ikke forventes at overstige et kvart årsværk (ca. 125.000 kr.).

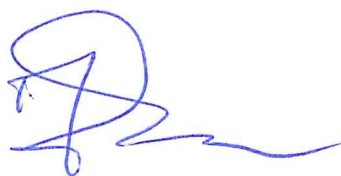
6. Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse

---

¹ [Qivioq Løvstrøm: Vi må afdække krænkelser af menneskerettigheder | Sermitsiaq.AG](#)

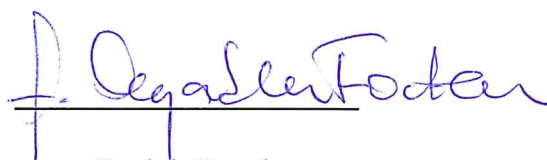
Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen
Formand

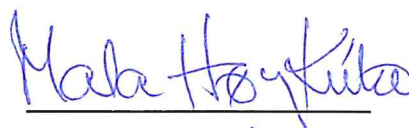
Anna Wangenheim
Næstformand

Eqaq Høegh

Mikivuk Thomassen

Mala Høy Kúko

Aslak Wilhelm Jensen

Emanuel Nūko